

culture 21

Agenda 21 pentru cultură

ACȚIUNI

Cultura 21: Acțiuni

Angajamente privind rolul culturii în orașele sustenabile

În Bilbao, în cadrul primului Summit Cultural al organizației internaționale Orașe și Guverne Locale Unite (United Cities and Local Governments - UCLG) care a avut loc între 18 și 20 martie 2015, reprezentanții administrațiilor municipale și locale din întreaga lume au adoptat programul „Cultura 21: Acțiuni”, cu următoarele obiective:

- » Evidențierea relației de interdependență între cetățenie, cultură și dezvoltare sustenabilă.
- » Crearea unui cadru internațional susținut de angajamente și acțiuni care sunt atât realizabile, cât și măsurabile.
- » Completarea Agendei 21 pentru cultură adoptată în 2004 și eficientizarea acesteia.
- » Exploatarea rolului orașelor și administrațiilor locale ca autorități în dezvoltarea și implementarea politicilor cu și pentru cetățeni.
- » Contribuirea la definirea și importanța rolului esențial al culturii în Agenda de dezvoltare durabilă post-2015 a Națiunilor Unite.

Introducere

Acum, la început de secol XXI, știm că dezvoltarea poate fi „sustenabilă”, durabilă, doar dacă elementul cultural capătă un rol central. Dezvoltarea omenirii este definită prin extinderea libertăților și capacităților tuturor, iar acest proces este sustenabil doar atunci când sunt respectate drepturile și libertățile generațiilor viitoare. Societatea se poate dezvolta cu adevărat doar dacă acordăm importanța cuvenită valorii integrale a procesului cultural, cât și factorilor culturali precum memoria, creativitatea, diversitatea și cunoașterea.

Dezbaterile globale din secolul XXI au recunoscut importanța diversității culturale în modelarea lumii în care trăim. Culturile consolidează relații dinamice și interactive între oameni și mediile acestora. Definind drepturile omului ca punct de plecare, în ziua de astăzi toate culturile doresc să fie recunoscute ca participanți activi la dezvoltare și să contribuie, în modul lor unic, la sustenabilitate. Fiecare cultură îmbogățește lumea în modul său aparte, iar interacțiunile dintre acestea ne ajută să progresăm către o societate globală mai cooperantă, bazată pe reciprocitate, respect și încredere.

Dezvoltarea durabilă este implementată la nivel local și necesită spații și procese pentru a permite participarea cetățenilor și luarea deciziilor. Administrațiile locale sunt instituțiile cele mai în măsură să cultive un dialog activ în cadrul unor dezbateri democratice. Acestea pot crea spații și încuraja procese prin care cetățenii își pot exercita drepturile, pot învăța și deveni protagoniști în modelarea viitorului.

Pentru ca să înțelegem și să ne transformăm lumea, trebuie să încorporăm o dimensiune culturală sau un pilon cultural în cadrul nostru curent de referință al dezvoltării durabile. Acest pilon trebuie să fie la fel de clar, eficient și dinamic ca și pilonii ecologici, economici și sociali definiți în declarația de politică adoptată de organizația Orașe și Guverne Locale Unite în 2010, în Mexico City.

„CULTURA 21: ACȚIUNI”

- » **„Cultura 21: Acțiuni”** reînnoiește angajamentele organizației Orașe și Guverne Locale Unite de a evidenția relația de interdependență dintre cetățenie, cultură și dezvoltare sustenabilă.
- » **„Cultura 21: Acțiuni”** suplimentează Agenda 21 pentru Cultură. Aprobata în 2004 de organizația Orașe și Guverne Locale Unite „ca ghid pentru informarea politicilor noastre culturale publice și contribuție la dezvoltarea culturală a umanității”, acesta continuă să fie un important text de referință.
- » **„Cultura 21: Acțiuni”** trece în revistă importante transformări culturale care au avut loc în ultimii zece ani și susține că acestea trebuie să se reflecte în politicile curente; de asemenea, identifică elemente cheie ale Agendei 21 pentru cultură și le transformă în angajamente și acțiuni concrete. „Cultura 21: Acțiuni” își propune să fie un ghid internațional aplicabil în întreaga lume; un instrument care promovează cunoașterea, facilitează schimbul de bune practici și consolidează o rețea globală de orașe și administrații locale eficiente și inovatoare.

VALORI

Aceste valori se bazează pe experiențele reale, practice ale orașelor și administrațiilor locale, cât și pe contribuțiile organizațiilor internaționale, universităților și activiștilor. Ele concentrează angajamentul și aspirațiile administrațiilor locale de a integra cultura în dezvoltarea sustenabilă, atât pe plan local cât și pe plan global.

Cultură, Drepturi și Cetățenie

1. Cultura este formată din valorile, credințele, limbile, cunoștințele, arta și înțelepciunea cu care o persoană sau un popor, pe plan individual sau colectiv, își exprimă umanitatea și sensul pe care îl atribuie vieții sale și cursului acesteia.
2. Cultura este un bun comun care îmbunătățește capacitatea tuturor oamenilor de a-și modela propriul viitor. Toate persoanele sunt vehicule ale culturii, cât și participanți la dezvoltarea acesteia. Cultura însăși este un proces care ne permite să înțelegem, să interpretăm și să transformăm realitatea.
3. Drepturile culturale fac parte integrantă din drepturile omului. Nimeni nu poate face apel la diversitatea culturală pentru a încălca sau limita drepturile omului garantate de legislația internațională. Libertățile culturale ale persoanelor și comunităților sunt atât rezultatul cât și o condiție esențială a democrației reale.
4. Drepturile culturale garantează faptul că toată lumea poate accesa resursele de care are nevoie pentru a-și urma neîngrădit procesul de identificare culturală de-a lungul vieții, cât și pentru a participa în mod activ la culturile existente și a le remodela. Cetățenia culturală conferă drepturi, libertăți și responsabilități. Accesul și participarea la universurile culturale și simbolice pe întreaga durată a vieții reprezintă factori esențiali în dezvoltarea unor capacități precum sensibilitate, exprimare, alegere și gândire critică, ce permit construirea cetățeniei și păcii în societățile noastre.

- Democrația culturală reprezintă un element esențial al cetățeniei active, promovând participare și dialog. Astfel, democrația culturală este una dintre condițiile necesare pentru prevenirea pretențiilor nejustificate de supunere sau exterminare a unei culturi pe baza unor criterii precum supremație, excelență sau universalitate. Acest lucru nu elimină posibilitatea existenței unor dispute sau tensiuni, iar drepturile universale ale omului trebuie respectate întotdeauna.

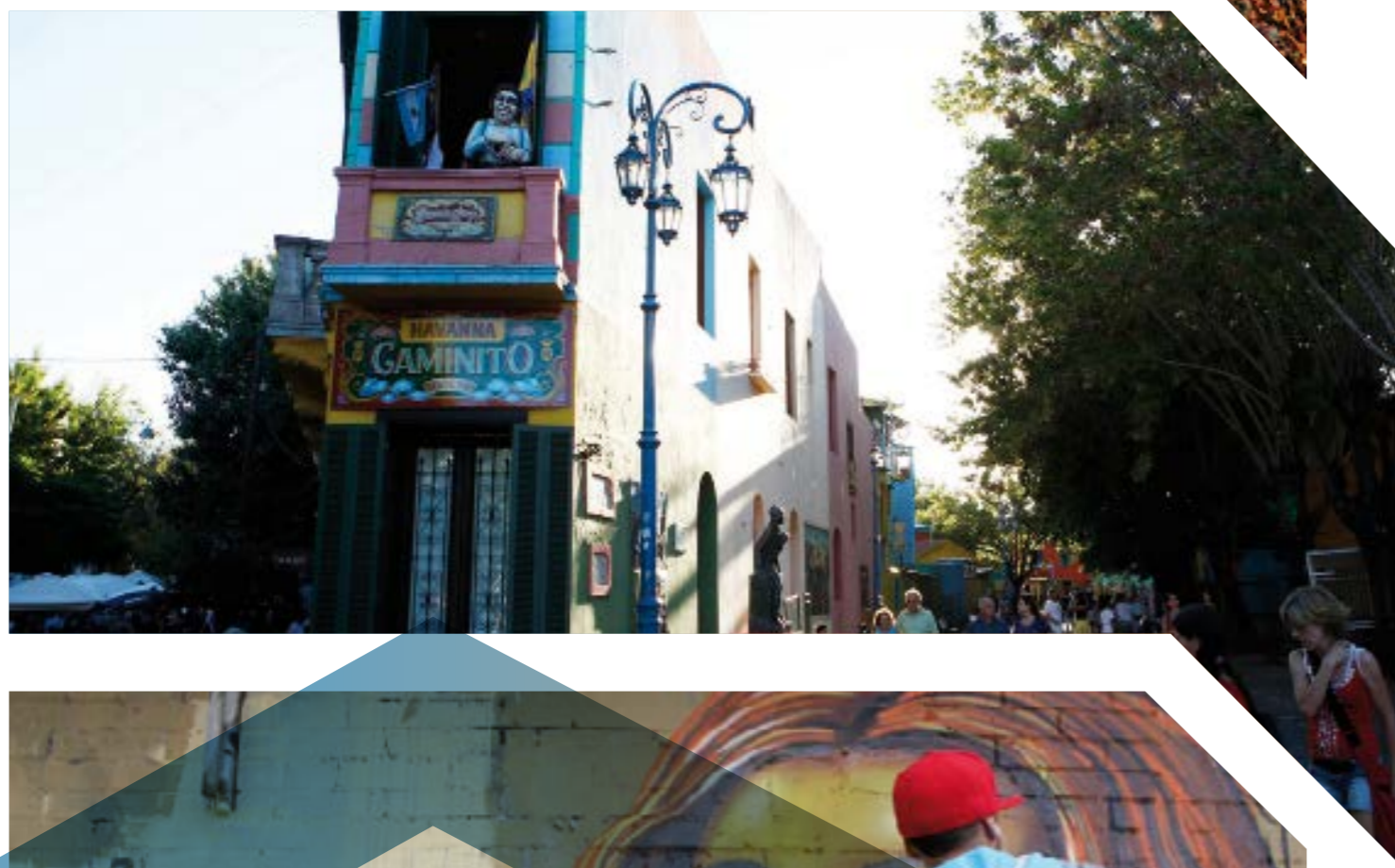
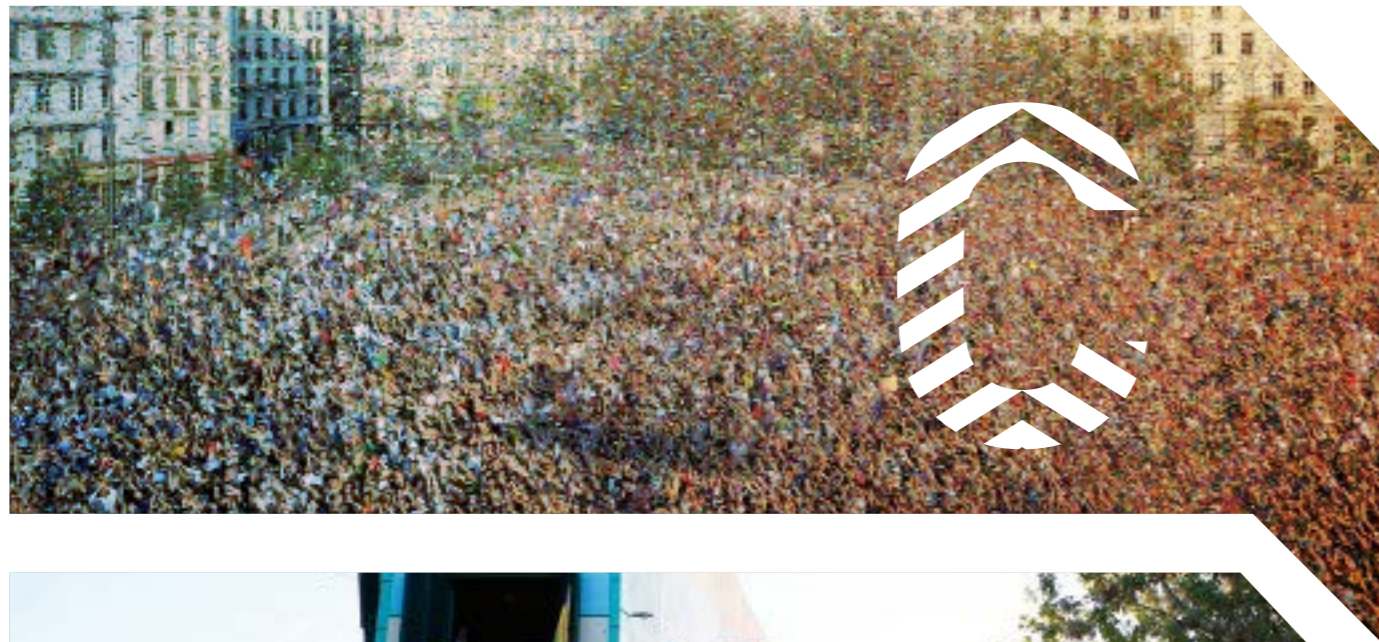
Factorii culturali ai dezvoltării durabile

- Dezvoltarea durabilă sau sustenabilitatea presupune combinarea unui set de factori interconectați (culturali, ecologici, sociali și economici). Este importantă dezvoltarea unor politici personalizate în fiecare domeniu, cât și o abordare transversală și integrată a tuturor celor patru.
- Diversitatea culturală reprezintă principala moștenire a omenirii. Este produsul a mii de ani de istorie și fructul contribuțiilor colective ale tuturor popoarelor prin limbi, idei, tehnici, practici și creații. Diversitatea nu ar trebui să se refere doar la „celălalt”; aceasta are multiple dimensiuni și face parte din identitatea unică a fiecărei persoane. Diversitatea culturală permite redefinirea continuă a identităților și diferențelor. Reprezintă o componentă esențială a armoniei sociale, cetățeniei și creării unei societăți pașnice.
- Moștenirea culturală, în toate formele sale, de la amintiri la peisaje, reprezintă o dovadă testamentară a creativității umane și o resursă pentru construirea identităților oamenilor și comunităților. Ea este vie și în continuă evoluție, așadar trebuie integrată în viață și în societate în moduri dinamice.
- Locurile și teritoriile sunt concepte sociale; rodul interacțiunii istorice dintre comunități în cursul luării în posesie și transformării peisajului natural. Acestea reflectă istoria, identitatea și valorile comunităților care le populează. Concepțiile culturale cu privire la locuri sunt esențiale pentru calitatea vieții locuitorilor lor. Exploatarea terenului și planificarea urbană sunt, așadar, acte de cultură, în sensul că recunosc, inventează și utilizează resurse naturale și culturale, în aliniere cu aspirațiile societății pentru viitor.
- Bunurile și serviciile culturale sunt diferite de alte bunuri și servicii, deoarece sunt agenți purtători de sens și identitate. Artiștii, organizațiile culturale și instituțiile culturale joacă un rol central în dezvoltarea unui oraș sustenabil. Reducerea culturii la valoarea sa economică poate reduce sau elimina contribuțiile sale la bunul comun și, astfel, potențialul său transformator. Sistemul economic mediază unele dintre valorile care condiționează alegerile de viață, valori pe care cultura le poate pune la încercare. Modelele economice de secol XXI trebuie să permită o legătură mai coerentă între economia publică, privată și non-profit, să garanteze justiție socială, cât și demnitate și respect pentru oameni și mediu.
- Înșușirea de informații și transformarea acestora în cunoaștere comună reprezintă un act cultural interdependent de dreptul la educație continuă și participare culturală.
- Accesul la servicii culturale și participarea activă la procesele culturale sunt esențiale pentru a permite persoanelor marginalizate, sărace sau care se află în situații dezavantajate să își depășească dificultățile și să participe activ la incluziunea lor în societate.
- O activitate online de calitate este esențială pentru dezvoltarea sustenabilă. Un sistem de guvernare și administrare bun trebuie să garanteze transparența și dreptul tuturor cetățenilor de a primi, căuta și transmite informații fiabile.

- Dezvoltarea culturală se bazează pe interacțiunea și cooperarea unei game largi de actori care formează ecosistemul cultural (inclusiv instituții publice, organizații ale societății civile și sectorul privat) într-un mod care cultivă inovația.
- Practicile culturale nu au loc doar în spații fizice, ci și în spații virtuale, care fac parte din spațiul public. Natura publică și oportunitățile oferite de ambele trebuie garantate.

Responsabilitățile specifice ale autorităților locale

- Autoritățile locale se află în frontul întâi în apărarea și promovarea drepturilor culturale ca drepturi fundamentale ale omului. Democrația locală reprezintă o condiție esențială a participării cetățenilor la procesul public de luare a deciziilor. Administrațiile locale pot promova dialogul dintre cetățeni, guverne și instituțiile internaționale.
- Administrațiile locale utilizează cadre de guvernare cu mai mulți actori (guvernând în dialog cu societatea civilă și sectorul privat), dezvoltând forme transversale sau orizontale de administrare (care integrează dimensiunea culturală în politica publică) și solicitând cadre de lucru pe mai multe niveluri sau verticale (permițându-le să se alinieze sau să colaboreze cu alte niveluri de guvernământ).
- Administrațiile locale trebuie să promoveze participarea tuturor la crearea, implementarea și evaluarea politicilor publice, inclusiv a celor culturale, și să încerce să faciliteze democrația culturală.
- Administrațiile locale au responsabilitatea de a garanta egalitatea și corectitudinea distribuirii resurselor în spațiu, între centrele și periferiile orașelor și între orașe și zone rurale, cu atenție specială la comunitățile indigene.
- Administrațiile locale sunt actori esențiali ai proceselor internaționale, asigurând faptul că vocile cetățenilor sunt auzite pe scena lumii. Administrațiile locale promovează diplomație locală și participă la cooperarea internațională în domeniul cultural, ca instrument indispensabil pentru crearea solidarității umane și a schimburilor de experiență. Acestea sunt cele mai în măsură să ia în considerare și să abordeze situațiile unice ale regiunilor mai puțin dezvoltate în activitatea lor de cooperare internațională.
- Administrațiile locale încurajează cetățenia democratică și o cultură a păcii promovând non-violență și rezolvarea pașnică a conflictelor interne și externe ale orașelor lor. Administrațiile locale sunt laboratoare de testare a soluțiilor eficiente și adecvate la problemele globale.

ANGAJAMENTE

Agenda 21 pentru Cultură, adoptată în 2004, a fost primul document internațional care a abordat sistematic importanța relației dintre cultură, cetățenie și sustenabilitate. În ultimii zece ani, multe administrații locale (orașe, metropole, regiuni, provincii, departamente și județe), organizații ale societății civile, ministere și agenții naționale și organizații internaționale și-au aliniat politicile și programele la Agenda 21 pentru Cultură. O listă completă a acestor entități este disponibilă pe pagina de Internet a Agendei 21 pentru cultură.

Multe dintre organizațiile implicate în Agenda 21 pentru Cultură au solicitat publicarea unui ghid practic pentru a facilita implementarea sa la nivel local, schimbul internațional de experiență și stabilirea unei „comunități de practică” mai vizibile și mai structurate. Acest lucru este evidențiat de rezultatele studiului pe care Comisia pentru cultură a organizației Orașe și Guverne Locale Unite le-a publicat în septembrie 2014, pentru a evalua activitatea desfășurată până în prezent. „Angajamentele” răspund acestei nevoi și își propun să ofere linii directoare și standarde internaționale realizabile și măsurabile.

Secolul XXI a adus și recunoașterea treptată a culturii ca element integral al sustenabilității. Acest lucru este reflectat în numărul mare de rapoarte, declarații și angajamente publicate și asumate de experți, instituții internaționale, organizații ale societății civile, guverne naționale și administrații locale, și alte părți interesate. Menționăm aici convențiile UNESCO, rapoartele PNUD (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare), activitatea Raportorului Special al ONU în domeniul Drepturilor Culturale, acordurile Grupului Operativ Global al Administrațiilor Locale și Regionale, proiectele obiectivelor de dezvoltare sustenabilă post-2015 și campania globală #culture2015goal.

În baza acestor contribuții putem concluziona că reprezentarea curentă a sustenabilității include o gamă largă de factori culturali, ecologici, sociali și economici, strâns legați unii de ceilalți. Interdependența acestora trebuie să se regăsească în dezvoltarea, implementarea și evaluarea politicilor. Dezvoltarea acestor politici nu poate fi doar privilegiul autorităților publice, ci trebuie considerată rezultatul obiectivelor comune și parteneriatelor în care toate părțile interesate joacă un rol.

„Angajamentele” au nouă secțiuni, structurate astfel:

1. **Drepturi culturale**
2. **Patrimoniu, diversitate și creativitate**
3. **Cultură și educație**
4. **Cultură și mediu**
5. **Cultură și economie**
6. **Cultură, egalitate și incluziune socială**
7. **Cultură, planificare urbană și spațiu public**
8. **Cultură, informație și cunoaștere**
9. **Administrarea culturii**

Următoarele secțiuni își propun să aprofundeze conceptul de „public”, pe baza ideii „Angajamentelor” dintre stat (în cazul nostru, autoritățile locale) și societate. Aceste nouă Angajamente reprezintă dimensiunea culturală a unui oraș sustenabil. Fiecare dintre acestea include o listă de acțiuni specifice care ghidează activitatea autorităților locale legate de Agenda 21 pentru Cultură, și care promovează procese de autoevaluare care duc la o mai bună îndeplinire și la o implementare mai eficientă a politicilor și strategiilor publice.

Drepturi culturale

Cetățenie activă și recunoașterea deplină a drepturilor culturale

Drepturile omului susțin libertatea și demnitatea fiecărei persoane și reprezintă baza și garanția coerenței și legitimității elaborării de politici. Drepturile culturale se referă la drepturile tuturor persoanelor la libertate de expresie, acces la patrimoniu, valori și identități, și participare activă la viața culturală. Reprezintă baza și garanția coerenței și legitimității politicilor. Drepturile culturale sunt un element integrant al drepturilor omului și garantează accesul la cunoștințele necesare în vederea exercitării altor drepturi, libertăți și responsabilități.

Drepturile culturale sunt incompatibile cu reprezentările restrictive, unidimensionale ale culturii sau identității deoarece aceste discursuri pot fi reducționiste, populiste, inconsecvente cu analizele istorice sau restrictive de libertăți. Identitatea fixă a încetat să reprezinte un factor predeterminant în viața comunității, însă construcția identității a devenit un element cheie al tuturor proiectelor comune. Identitatea nu mai e un punct de plecare, ci o destinație negociabilă.

Astfel, drepturile culturale garantează abilitatea tuturor de a se identifica cu una sau mai multe comunități culturale, și de a-și adapta această opțiune pe întreaga durată a vieții. Exercițarea drepturilor omului (inclusiv dar nelimitându-se la libertatea de expresie, asociere și participare la viața civică) este esențială și pentru dezvoltarea unui oraș sustenabil.

Politicile locale trebuie să ajute cetățenii să își exercite dreptul de a-și stabili liber identitatea, de a-și dezvolta și exercita abilitățile creative, de a recunoaște și accepta expresii culturale străine și de a lua parte la procesul decizional colectiv privind toate fațetele vieții comunității. Politicile locale trebuie să recunoască cetățenii ca actori principali ai vieții culturale locale.

Toate politicile publice trebuie construite prin echilibrarea rezonabilă și logică a recunoașterii drepturilor cetățenilor, a responsabilităților instituțiilor și prestarea serviciilor publice în spiritul responsabilității împărtășite. Administrațiile locale ar trebui să caute să definească serviciile culturale de bază ca drepturi elementare acordate tuturor cetățenilor, în special celor mai vulnerabile grupuri și persoane, în scopul garantării dezvoltării capacităților lor culturale (drepturi, libertăți și responsabilități).

- a. Politicile culturale locale se bazează în mod explicit pe drepturi culturale.
- b. Administrația locală a adoptat un text de tipul unei linii directoare privind drepturile, libertățile și responsabilitățile culturale
- c. Administrația locală adoptă măsuri pentru facilitarea participării cetățenilor, individual sau ca reprezentanți ai grupurilor societății civile, la stabilirea priorităților, luarea deciziilor și evaluarea politicilor culturale.
- d. Există standarde minime pentru a asigura prestarea unor servicii culturale de bază (de exemplu un număr minim de biblioteci/cărți per locuitor)

- e. Se desfășoară analize detaliate ale obstacolelor existente în calea accesului și participării cetățenilor la viața culturală.
- f. Există politici și programe al căror scop este implicarea mai extinsă și mai activă a cetățenilor în practicile culturale și creația culturală.
- g. Politicile culturale permit oamenilor să acceseze și să transmită propriile lor expresii culturale, cu atenție specială la cele mai vulnerabile grupuri și persoane.
- h. Creșterea oportunităților pentru ca femeile să participe la viața culturală reprezintă unul dintre obiectivele politicilor culturale, și se iau măsuri pentru evitarea discriminării de gen.
- i. Organizațiile societății civile de la nivel local și care activează în domeniul drepturilor omului includ în mod explicit drepturi culturale în prioritățile lor.

Acțiuni

- j. Există politici și programe pentru creșterea numărului de membri activi ai organizațiilor societății civile dedicate culturii.

Drepturi culturale

Patrimoniu, diversitate și creativitate

Patrimoniul, diversitatea și creativitatea sunt fundațiile vieții culturale

Politicile locale culturale trebuie să ia în considerare patrimoniul, diversitatea și creativitatea. În primul rând, există un conflict între conceptul sociologic tradițional al culturii, limitat în general la un repertoriu de arte frumoase, și cel „antropologic”, adoptat de UNESCO în anii 1980, care definește cultura ca totalitate a formelor de exprimare, a valorilor, credințelor și practicilor prezente în viața oamenilor. Fiind pragmatici și luând cele mai bune elemente ale ambelor definiții, astăzi este necesar să facem un pas înainte: politicile culturale locale trebuie să se situeze la intersecția dintre simbolic și expresiv, între expresiile culturale de ultimă generație și cultura vieții de zi cu zi. Câteva exemple ale acestei intersecții ar fi lucrările artiștilor contemporani ce aparțin vieții comunității, importanța dimensiunii simbolice a practicilor sociale și comunitare, sau recunoașterea meșteșugurilor și a cunoștințelor tradiționale.

În cel de-al doilea rând, dialogul dintre „tradiție” și „modernitate”, adesea compromis printr-o tendință reacționară de a izola și proteja tradiții, ar putea fi îmbunătățit dacă schimbul dintre acestea ar fi mai dinamic. Orice tradiție incapabilă de a interacționa cu prezentul este condamnată să devină o fosilă irelevantă. În același mod, cultura de ultimă generație care nu comunică și nu evoluează în pas cu prezentul va deveni deznădăcinată.

În cel de-al treilea rând, respectarea și prețuirea diversității necesită integrarea strategiilor multiculturale care recunosc oameni cu contexte culturale diferite care trăiesc împreună, cu strategiile interculturale care creează legături între ei. Participarea activă la crearea și producția culturii permite crearea și recrearea comunităților în care oamenii își pot construi liber sinele individual. Trebuie să acordăm atenție realităților diferite ale persoanelor din comunitățile indigene, minoritare și de emigranți.

În cele din urmă, demersul excelenței se consideră în general unul dintre obiectivele implicite sau explicite ale fiecărei politici culturale; astfel, unele proiecte tind să acorde prioritate vizibilității excelenței culturale. Aceste proiecte sunt adesea puternice și eficiente, însă doar arareori au o bază socială. Alături de acestea există în general proiecte culturale cu vizibilitate redusă sau chiar inexistentă, dar care au rădăcini sociale incontestabile, descrise în general ca și „cultură locală” sau „cultura proximității”. Artiștii și lucrătorii culturali joacă un rol central în susținerea, în sensul că munca lor explorează granițele cunoscutului și creează noi sensuri. Crearea condițiilor pentru dezvoltarea excelenței rezultă dintr-un dialog dintre proximitate și vizibilitate, și este esențială pentru politicile culturale sustenabile.

- a. Administrația locală are un departament, un sector sau o entitate în organizația sa care se ocupă de politicile culturale și aspectele culturale ale altor politici publice.
- b. Administrația locală are un buget de cultură dedicat, aliniat cu responsabilitățile sale culturale, cât și cu standardele naționale și internaționale. Acesta este suficient încât să permită dezvoltarea sustenabilă a vieții culturale locale. O parte importantă a bugetului asociat culturii este dedicat cercetării, dezvoltării și inovației în sectorul cultural.
- c. Administrația locală susține existența și accesibilitatea a diferite facilități, spații și locații dedicate instruirii, creării și producerii de cultură, de exemplu: rezidențe, proiecte incubator, „fabrici de artă”, laboratoare etc.
- d. Administrația locală promovează celebrarea evenimentelor culturale în scopul încurajării creației artistice și susținerii contactului între diferite grupuri sociale.
- e. Există politici și programe care dezvoltă excelența prin contact apropiat și interacțiune cu cetățenii și inițiativele acestora.
- f. Există politici și programe care încurajează în mod explicit recunoașterea reciprocă a diversității expresiilor culturale și proiectelor interculturale.
- g. Există politici și programe pentru protejarea și promovarea diversității lingvistice, în special în ceea ce privește limbile minorităților sau limbile „minoritizate”, adică cele vorbite în țară, dar care nu sunt de stat.
- h. Există politici care susțin artele, cu atenție la diferitele discipline.
- i. Există politici privind protejarea patrimoniului cultural în toate dimensiunile sale, atât tangibile cât și intangibile.
- j. Există politici și programe dedicate culturii științifice, în parteneriat cu organizațiile locale ale societății civile, actorii privați, instituțiile culturale și centrele de training. Aceste programe ar trebui să fie sensibile la interacțiunile dintre cultura științifică, artă, istorie locală și viața de zi cu zi.
- k. Produsele culturale locale au o prezență importantă și echilibrată în cadrul activităților culturale ale orașului.
- l. Există programe de cooperare culturală internațională legate de viața culturală locală, și care acordă atenție specială protejării și promovării diversității culturale.

Patrimoniu, diversitate și creativitate

Cultură și educație

Promovarea cetățeniei active prin crearea de capacități culturale

Dezvoltarea culturală este înțeleasă ca proces orientat către extinderea oportunităților de exprimare și a accesului la cunoaștere. Astfel, este legată îndeaproape de învățământ și educație continuă. Orice transmisie de cunoștințe sau dezvoltare a cunoașterii prin cercetare, comparație și experimentare reprezintă un act cultural. Educația și formarea profesională continue sunt un drept cultural important. Ca spații de învățare, orașele oferă un mediu excelent pentru explorarea relației dintre resurse culturale și educație. Această relație poate lua forme diferite, precum îmbunătățirea accesului la cultură și participarea la cultură în școli și centre educaționale formale și informale, promovarea educației artistice, a abilităților creative și tehnologice, cât și activităților de mediere educațională și culturală create de artiști și instituții culturale.

Politicile în acest domeniu ar trebui să includă educație formală și non-formală, cât și oportunități de învățare pentru toate grupele de vârstă. Ar trebui să promoveze și legăturile dintre cunoașterea instituțională și cunoașterea care rezultă din viața de zi cu zi, contribuind la inovația socială. Doar prin valorizarea diversității cunoașterii putem recunoaște pe deplin bogăția culturală a unui loc. Pe lângă mediile educaționale tradiționale din școli și universități, organizațiile societății civile îndeplinesc un rol important în dezvoltarea diversității cunoașterii și abilităților care le permit oamenilor să gândească critic. Este esențial să adoptăm diverse metode de predare și să instruiem educatorii și profesorii în ceea ce privește această diversitate. Inovațiile tehnologice joacă un rol important, permițându-ne să înțelegem provocările cu care se confruntă educația dintr-o perspectivă coerentă cu democrația culturală. Cursurile de formare pentru elevi și studenți, oportunitățile de dezvoltare profesională pentru cei din câmpul muncii și rețelele de schimb de experiență trebuie legate de strategii de generare a locurilor de muncă în sectorul cultural.

Planificarea urbană viitoare necesită integrarea tuturor cetățenilor „noi” (băieți, fete și tineri) în dezvoltarea culturală. Copiii și tinerii au dreptul de a fi tratați ca subiecți competenți și implicați, și nu doar ca și consumatori. Procesele educaționale de astăzi sunt atât rezultatul culturii, cât și materialele de construcție ale culturii viitorului. În cadrul acestor procese, orașele joacă un rol vital în recunoașterea și dezvoltarea capacităților oamenilor care formează comunitatea educațională locală.

- a. Strategiile de educație și training pun în valoare resursele culturale locale.
- b. Administrația locală a aprobat o strategie locală care stabilește legături între politica educațională și cea culturală.
- c. Există o platformă sau o rețea locală care aduce laolaltă actorii publici, civici și privați din domeniul culturii, educației și învățării continue.
- d. Instituțiile culturale care beneficiază de susținere publică oferă activități educaționale pentru medii formale și informale, și dedică o parte importantă a bugetului lor acestora.

- e. Există procese de diseminare a informațiilor cu privire la accesul la activități culturale și oportunitățile de educație culturală, precum portaluri online, centre de informare etc.
- f. Programele școlare ale elevilor din învățământul primar și secundar includ dobândirea de abilități și cunoștințe culturale în ceea ce privește dialogul intercultural și recunoașterea valorii diversității, creativității, patrimoniului tangibil și intangibil și instrumentelor digitale.
- g. Școlile și centrele educaționale, asociațiile și afacerile iau parte la activitățile de creare, distribuire și mediere a culturii, de la rezidențe artistice la proiecte mai comprehensive, inclusiv training de creativitate.
- h. Educația artistică precum muzica, artele vizuale, artele spectacolului și artele multimedia, printre alte discipline, este predată în școli la toate nivelurile, și este accesibilă oamenilor indiferent de vârstă și de contextul lor social, economic sau cultural.

Acțiuni

- i. Se oferă training la nivel local în management cultural și politici culturale, ceea ce accentuează o abordare comprehensivă a factorilor culturali ai dezvoltării umane.
- j. Drepturile culturale - cât și drepturile omului în general - sunt acoperite de programe educaționale și activități de training în sectorul cultural.

Cultură și educație

Cultură și mediu

Factorii culturali ca acceleratori ai responsabilității de mediu

Recunoașterea importanței culturii în dezvoltarea sustenabilă înseamnă explorarea legăturilor dintre cultură și mediu. Cultura influențează modul în care înțelegem mediul și relația noastră cu acesta la nivel profund. Preocuparea pentru binele generațiilor viitoare este deja explicit ecologică; ar trebui să fie și culturală.

Oamenii modifică ecosistemele din jurul lor prin practici culturale, valori și viziuni asupra lumii. Activitățile oamenilor depind de și utilizează spații „naturale” și resurse biologice care altminteri ar putea dispărea, precum patrimoniul agricol. Spațiile și resursele sunt vehicule ale culturii, parțial ca elemente ce ne reamintesc istoria, cunoștințele practice și identitatea (ex. moștenirea culinară); oferă valori estetice (ex. peisaje urbane sau rurale) și condiționează capacitatea de reziliență. Cunoașterea pe care oamenii o au cu privire la ecosistemele lor înconjurătoare are o valoare imensă. Timp de secole, practicile lor au modelat peisajele urbane și rurale. Aceste cunoștințe tradiționale ar trebui recunoscute și utilizate pentru a înțelege mai bine modul în care interacționează culturile și ecosistemele, și pentru a facilita un dialog dintre tradiție și cunoștințele academice, în special în contextul proiectelor de dezvoltare regională care ar putea avea un impact asupra ecosistemului. Aceste forme de cunoaștere trebuie dezvoltate și împărtășite pentru a promova o gândire ecologică și valorile dezvoltării durabile. Natura și cultura au evoluat alături și formează un echilibru în continuă evoluție. Diversitatea culturală și cea biologică sunt, așadar, legate îndeaproape.

Administrațiile locale joacă un rol esențial în asigurarea faptului că li se acordă importanța cuvenită schimbărilor climatice, cât și promovării cunoașterii și capacității de a gestiona acest fenomen. În plus, administrațiile locale pot promova accesul la resursele necesare pentru a dezvolta forme sănătoase, organice de producție alimentară. Un alt domeniu care ne preocupă este impactul ecologic al infrastructurii și activităților și evenimentelor culturale; responsabilitatea pentru această problemă trebuie acceptată, împărțită și justificată. Actorii culturali contribuie și la sensibilizarea publicului cu privire la diferite aspecte de mediu și la promovarea utilizării mai sustenabile a resurselor naturale.

- a. Factorii culturali, inclusiv cunoștințele, tradițiile și practicile tuturor oamenilor și comunităților, sunt integrați în strategiile de sustenabilitate a mediului local.
- b. Politicile culturale locale recunosc în mod explicit legăturile dintre cultură și sustenabilitatea mediului (de pildă conștientizarea schimbărilor climatice, reziliență, prevenirea riscurilor, utilizarea sustenabilă a resurselor și conștientizarea bogăției și fragilității ecosistemelor)
- c. Există un grup operativ sau un grup de lucru care face legătura între departamentele administrației locale care se ocupă de cultură și mediu.

- d. Istoria și cultura sunt incluse în liniile directe privind promovarea producției și consumului de produse locale.
- e. Gastronomia, bazată pe produse locale, este recunoscută ca element constitutiv al culturii locale.
- f. Administrația locală ia măsuri pentru a facilita și promova inițiativele cetățenești de utilizare sustenabilă a spațiilor publice, în special cele legate de noi practici de grădinărit, și alte exemple de inovație socio-ecologică.
- g. Administrația locală inițiază programe în scopul păstrării și diseminării cunoașterii și practicilor tradiționale care contribuie la utilizarea sustenabilă a resurselor naturale.
- h. Administrația locală recunoaște importanța culturală a spațiilor naturale prin programe specifice.

Acțiuni

- i. Organizațiile culturale care beneficiază de fonduri publice își evaluează impactul asupra mediului și desfășoară activități de sensibilizare a publicului privind problemele ecologice.
- j. Există platforme care fac legătura între organizațiile private, publice și cele ale societății civile care activează în domeniile culturii și mediului.

Cultură și mediu

Cultură și economie

Responsabilitatea culturală este necesară pentru o economie sustenabilă

Pentru a fi sustenabilă, o economie trebuie să ia în considerare valorile pe care se bazează, și să ia în calcul resursele, culturale și de alt fel, ale mediului înconjurător. Economiiile au cel mai ridicat nivel de legitimitate și dinamism atunci când sunt adaptate resurselor locale.

Activitățile culturale joacă un rol important în dezvoltarea economică comprehensivă și sustenabilă. Acestea permit reînnoirea și crearea de activități economice, favorizează spiritul antreprenorial și capacitatea de integrare profesională, reprezintă o parte importantă a gradului de atracție a unui loc și contribuie la dezvoltarea turismului. Pe de altă parte, modelele economice care dau prioritate unui impact economic rapid, pe termen scurt, în detrimentul sustenabilității pe termen lung au generat exploatarea abuzivă și subminarea resurselor culturale locale, rezultând în pierderea identificării locuitorilor cu zona în care trăiesc. O utilizare sustenabilă a resurselor culturale respectă valorile centrale și trebuie să contribuie atât la dezvoltarea economică, cât și la dezvoltarea culturală, în mod egal. Modelele economice care caută să fie sensibile la cultură trebuie să ia în calcul implementarea unor practici care se bazează pe colaborare, cooperative, comerț și donații.

Toate modelele economice se bazează pe valori și alegeri culturale specifice. Legăturile eficiente dintre public, piață, economiile cooperării și formele de reciprocitate dintre acestea sunt esențiale în vederea obținerii unei dezvoltări economice care este axată pe oameni și echilibrată din punct de vedere ecologic. Ecosistemele culturale nu pot fi tratate ca o notă de subsol a economiei; din contră--o pot susține. Astfel, interconectarea ecosistemelor culturale cu alte dimensiuni ale dezvoltării sustenabile și între ele trebuie luată întotdeauna în considerare.

În sfera culturală cât și în toate domeniile producției este necesar să recunoaștem artiști și lucrători culturali, să asigurăm accesul la lucrările lor, să promovăm responsabilitatea corporativă și să oferim o gamă adecvată de mecanisme de asistență pentru proiectele culturale.

Având în vedere efectele pozitive directe generate de activitățile culturale, un ecosistem cultural sustenabil trebuie să reinvestească resurse în cultura locală. În acest demers trebuie să se acorde atenție inițiativelor culturale care sunt cele mai slabe și au cel mai jos profil. Exemplele includ centre de educație artistică, organizații locale de proximitate („grassroots organizations”), expresii ale identității comunităților minoritare și mediere culturală..

- a. Strategiile de dezvoltare economică locală iau în considerare economia culturală și colaborează cu participanții pentru a asigura că reprezintă un sector economic cheie al orașului sau al regiunii.
- b. Contribuțiile sectoarelor culturale public, civic și privat la economia culturală, inclusiv impactul direct și indirect al acestora asupra creării bunăstării economice și a locurilor de muncă, sunt analizate regulat.
- c. Condițiile contractuale și salariale adecvate pentru oamenii care lucrează în sectorul cultural cât și recunoașterea drepturilor de autor și a celor similare sunt garantate de lege.
- d. Există informații și training în ceea ce privește drepturile de autor, modelele de producție comune și noile sisteme de distribuție.
- e. Programele de promovare a capacității de integrare profesională acoperă cunoștințe și abilități culturale.
- f. Există o serie amplă de mecanisme de finanțare pentru proiecte culturale cu scop lucrativ precum micro-credite, capital de risc și programe de sponsorizare.
- g. Administrația locală promovează programe economice publice sau mixte care crește nivelul donațiilor sau al voluntariatului în beneficiul proiectelor culturale.
- h. Există parteneriate între persoanele active în sectorul cultural și cel comercial, precum rezidențe sau alte sisteme de inovație și transferuri de cunoștințe.
- i. Se recunoaște valoarea păstrării îndeletnicirilor și meșteșugurilor locale tradiționale (inclusiv dezvoltarea inovației, după caz).
- j. Modelul de turism local este sustenabil, echilibrat în regiune, conectat la comunitățile locale și interactiv cu ecosistemele culturale.
- k. Programele de CSR includ în mod explicit proiecte în domeniul cultural și interacționează cu valorile culturale ale populației și cu cultura locală.
- l. Organizațiile patronale locale, precum camera de comerț, au politici și programe culturale specifice.

Acțiuni

Cultură și economie

Cultură, egalitate și incluziune socială

Cultura contribuie la noi legături sociale

Procesele culturale și creative au un impact puternic asupra bunăstării, sănătății și stimei de sine a oamenilor. Acestea permit persoanelor și comunităților să își exploreze istoria și identitatea, promovează dezvoltarea de noi sensuri în viețile lor și le oferă o mai mare libertate. Procesele culturale sunt esențiale în prevenirea fenomenului de excludere, și în asigurarea faptului că nimeni nu rămâne în urmă.

Participarea activă la viața culturală este unul dintre aspectele primordiale ale incluziunii sociale. Oferă motivația și posibilitatea de participare civică crescută, oferă vizibilitate culturală minorităților, susține recunoașterea reciprocă și cooperarea dintre diferite generații și culturi, creează locuri de muncă și îmbunătățește siguranța și imaginea unui oraș sau ale unei regiuni. Cultura este o modalitate importantă de a stabili noi spații sociale și de a dezvolta noi sensuri colective. Poate contribui la rezolvarea conflictelor, la consolidarea structurii sociale și la un nivel mai ridicat de reziliență la nivel de grupuri și comunități.

Factorii culturali pot promova sau obstrucționa accesul și participarea la servicii publice precum sănătate, educație, incluziune socială și angajare. Factorii de decizie politici și personalul din cadrul serviciilor publice trebuie să caute să identifice și să atace discriminarea de orice fel în furnizarea și accesul la servicii publice, precum discriminarea pe criterii de gen sau etnie. Politicile și programele anti-discriminare trebuie să caute legături între chestiunile culturale și toate celelalte domenii ale acțiunii politice. Aceste procese necesită în general un angajament pe termen lung și metodologiile deschise, participative.

Deși obiectivul este îmbunătățirea oportunităților de participare ale tuturor și promovarea spațiilor comune recunoscute de toți, trebuie avută atenție la libertatea individuală de alegere (inclusiv dreptul de a nu participa la activități culturale). Această libertate este un drept nou și necesar al cetățenilor, complementar dreptului lor de a fi diferiți.

- a. Politicile sociale locale în domeniul sănătății, ocupării forței de muncă, bunăstării sociale și incluziunii sociale includ în mod explicit cultura ca dimensiune de combatere a tuturor tipurilor de discriminare.
- b. Trebuie să existe o analiză regulată a factorilor care determină vulnerabilitatea culturală a anumitor persoane sau grupuri, în cadrul de lucru al proceselor care implică direct aceste grupuri și persoane.
- c. Relația dintre bunăstarea personală, starea de sănătate și practicile culturale active este analizată regulat.
- d. Există programe de consolidare a capacităților pentru persoanele și organizațiile care activează în domeniul serviciilor sociale și care îmbunătățesc abilitatea acestora de a identifica și aborda factorii culturali care împiedică accesarea serviciilor publice de către oameni.

- e. Administrația locală își folosește bugetul cultural și resursele publice pentru a promova activ participarea femeilor la activități și organizații culturale, în special la nivel înalt, și pentru a valoriza, promova și ridica vizibilitatea și statutul activităților culturale care sunt desfășurate deja de femei.
- f. Instituțiile publice care primesc susținere publică desfășoară programe care includ grupuri dezavantajate și le implementează în cartiere cu niveluri ridicate de sărăcie și excludere.
- g. Au fost făcuți pași pentru a asigura că facilitățile și spațiile culturale sunt accesibile tuturor, inclusiv persoanelor cu dizabilități.
- h. Strategiile locale de rezolvare a conflictelor iau în calcul și recunosc potențialul culturii.
- i. Există programe de promovare a cooperării între generații

Acțiuni

- j. Există programe de inovație culturală pentru tineri care promovează incluziunea socială și cunoașterea codurilor culturale, mediilor digitale și egalității de gen.
- k. Există o platformă locală sau rețea de asociații, cooperative și organizații din sectorul terțiar care desfășoară activități privind relația dintre cultură, egalitate și incluziune socială.
- l. Organizațiile societății civile de la nivel local desfășoară campanii de sensibilizare, precum pentru promovarea diversității culturale, dialogului intercultural și combaterea rasismului, cu susținerea instituțiilor publice și a organizațiilor culturale.

Cultură, egalitate și incluziune socială

Cultură, planificare urbană și spațiu public

Planificare urbană și regională luând în calcul sensurile culturale și promovarea culturii

Locurile sunt rezultatul interacțiunii dintre oameni și mediul lor. În măsura în care este marcat de locuitorii săi și de viziunea acestora asupra lumii, un teritoriu este purtător de istorie și înțelesuri, fiind, astfel, cultural. Această dimensiune culturală este formată din practicile și obiceiurile cetățenilor: patrimoniu, arhitectură, design, artă publică, peisaje, modelarea mediului natural și organizarea spațiului. Culturile reprezintă un instrument puternic de construire a spațiilor în care cetățenii se pot înțelege pe sine și unii pe alții și pot demara liber proiectele lor de viață. Cultura ne permite să ne reimaginăm lumea.

Planificarea urbană și spațiile publice sunt esențiale în tranziția către orașe și regiuni sustenabile. Planificarea urbană care nu ia în calcul în mod explicit problemele culturale are un impact negativ asupra conservării și păstrării patrimoniului. De asemenea, previne exercițiul memoriei, creativității și coexistenței, promovează omogenizarea și limitează oportunitățile de accesare și participare la viața culturală. Planificarea urbană contemporană trebuie să evalueze impactul său asupra culturii în același mod în care a început să evalueze impactul său asupra mediului în secolul XX.

Alte consecințe ale relației dintre cultură, planificare urbană și spații publice sunt: (a) nevoia ca proiectele de dezvoltare urbană și regională să se adapteze la contextul lor cultural. Un astfel de exemplu este utilizarea, acolo unde este posibil, a cunoștințelor și tehnicilor de construcție tradiționale care dau personalitate și o notă aparte orașului, și nu importarea unor modele preexistente; (b) nevoia de a recunoaște potențialul activităților culturale și al infrastructurilor bine proiectate de a contribui la regenerarea urbană, (c) echilibrul dintre facilități mari și mici, centre ale orașelor și cartiere descentralizate în distribuirea resurselor și planificarea culturală; și (d) participarea cetățenilor încă din etapele incipiente ale planificării urbane și regionale.

- a. Planurile locale sau generale de urbanism recunosc explicit importanța aspectelor și resurselor culturale.
- b. Există un ghid de referință pe tema „evaluărilor impactului cultural” dezvoltat pentru utilizarea în cadrul politicilor de planificare urbană, și un program de training pentru a-i susține utilizarea.
- c. Administrația locală deține un inventar al patrimoniului natural și cultural al orașului sau al regiunii, atât tangibil cât și intangibil, și a stabilit mecanisme de preservare și conservare a acestuia, la standarde internaționale.
- d. Administrația locală adoptă măsuri de promovare a rolului culturii în renovarea centrelor istorice și în planurile de dezvoltare la nivel de cartier, district și regiune.
- e. Se plănuiesc noi infrastructuri culturale în cadrul unui ecosistem cultural mai amplu, iar potențialul impact al acestora este luat în considerare.
- f. Administrația locală ia în calcul în mod explicit noțiunea de „peisaj” în politicile sale, integrând atât aspectele naturale cât și cele culturale ale dezvoltării.
- g. Administrația locală recunoaște spațiile publice precum străzi, piețe și alte zone din oraș ca resurse cheie pentru interacțiune și participare culturală.
- h. Există o gamă de spații publice care, datorită simbolismului lor, sunt considerate bunuri publice.
- i. Există programe de promovare și administrare a dezvoltării și preservării artei publice.
- j. Există linii directoare arhitecturale pentru renovarea clădirilor existente, planificarea de noi clădiri și utilizarea tehnicilor de construcție tradiționale.
- k. Politicile de transport în comun și mobilitate urbană iau în calcul accesul cetățenilor la viața culturală, cu atenție deosebită la locuitorii periferiilor, persoanele cu copii și la cei cu alte obstacole în calea accesului la cultură.
- l. Administrația locală dezvoltă politici și programe care promovează participarea activă a cetățenilor la planificare urbană și dezvoltare regională, precum design urban, arhitectură și artă publică.

Acțiuni

Cultură,
planificare
urbană
și spațiu
public

Cultură, informații și cunoaștere

Tehnologia și contribuțiile sale la pluralitate și cetățenie

Sporirea oportunităților de a accesa informații și de a participa la generarea de cunoștințe este un proces cultural care face parte din condițiile de bază ale dezvoltării sustenabile. Istoria ne arată că schimbul liber de cunoștințe a asigurat evoluția culturală a societăților. Creațiile fiecărei ere se bazează pe cunoștințele și contribuțiile generațiilor anterioare. Accesul ușor și generalizat la date și informații de calitate și participarea cetățenilor la crearea, analizarea, producția și distribuția de informație permite o alocare mai transparentă a resurselor și permite cetățenilor să se simtă participanți la această dezvoltare. În plus, într-o lume din ce în ce mai tehnologică, inovația și conectivitatea au devenit o modalitate de a aduce schimbări pozitive în cadrul comunităților, permițându-le cetățenilor să răspundă la probleme locale și să își urmeze propriile aspirații.

Ar trebui făcute eforturi, în special de către instituțiile publice, pentru a asigura faptul că accesul din ce în ce mai larg la informații cu ajutorul tehnologiei digitale nu rezultă în încălcarea dreptului la intimitate.

Organizațiile care lucrează cu informații și cunoaștere, precum bibliotecile, arhivele, muzeele, organizațiile societății civile și presa pot oferi informații cu privire la drepturile culturale și serviciile publice. Aceste informații joacă un rol esențial în responsabilizarea și consolidarea rolului cetățenilor și comunităților. Aceste organizații pot aduna oameni în jurul unor proiecte și pot facilita schimbul de cunoștințe, pot păstra și asigura accesul continuu la patrimoniul cultural, pot oferi platforme de dezbateri publice și pregătire pentru accesarea, înțelegerea și utilizarea informațiilor.

În plus, politicile urbane ar trebui să ia în calcul dezvoltările recente în ceea ce privește crearea, producția, accesul la, circulația și schimbul de informații, cât și schimbările în sectoarele culturale și creative. Aceste politici trebuie să ia în calcul modul în care aceste fenomene pot fi adaptate la contextul și capacitatea locuitorilor. Avem astăzi și un spațiu public virtual--Internetul--în care cultura este creată și trăită. Toate aceste schimbări de ordin tehnologic și social înseamnă că promovarea conectivității internaționale, atât online cât și în viața reală, este vitală.

- a. Legislația garantează libertatea de exprimare, inclusiv de expresie artistică, libertatea de opinie, de informare, respectul pentru diversitatea culturală și pentru intimitate.
- b. Există mecanisme ale societății publice și civile pentru monitorizarea acestor libertăți.
- c. Există politici care garantează accesul la informare gratuită și pluralistă, cât și măsuri de garantare că informațiile sunt valorificate astfel încât să promoveze dreptul cetățenilor de a participa la viața culturală.
- d. Presa locală reflectă pluralismul de opinii, reprezintă în mod egal femeile, cât și diversitatea culturală locală și internațională.
- e. Există sisteme care aduc laolaltă universități, administrații și societatea civilă pentru a monitoriza, cerceta și analiza dezvoltările culturale și interacțiunea acestora cu alte domenii ale dezvoltării sustenabile.
- f. Obstacolele în calea accesului și utilizării tehnologiilor informației și comunicării în scopuri culturale sunt analizate cu regularitate.
- g. Relația dintre procesele culturale de masă (grassroots cultural processes) și inovația socială este analizată cu regularitate.
- h. Există politici și programe axate pe creație, producție și distribuție digitală, axate pe cetățeni și care promovează democrația culturală.
- i. Instituțiile culturale care primesc fonduri publice participă la dezbateri pe teme de informare și cunoaștere și sprijină suficient valorizarea culturii ca bun comun.
- j. Există activități de training sau sensibilizare pentru profesioniștii în domeniul cultural în ceea ce privește implicațiile culturale, sociale și economice ale formelor existente și emergente de acces la cultură și reproducere a acestora, precum drepturi de autor, drepturi de autor cu licență publică și open-source (cu sursă deschisă).
- k. Există politici și programe care permit persoanelor active în sectorul cultural să participe la rețele de cooperare internațională.

Acțiuni

Cultură,
informații și
cunoaștere

Administrarea culturii

Către o administrare echilibrată și împărtășită a politicilor culturale locale

Administrarea trebuie să se facă bine și în colectiv. Are trei dimensiuni: (1) administrarea de către mai mulți actori, inclusiv din sectorul public, privat și din societatea civilă; (2) administrarea transversală sau orizontală, acoperind diverse domenii ale politicilor publice, și (3) administrarea verticală sau etajată, între diferite niveluri de guvernământ.

Integrarea transversală a culturii în strategii locale de dezvoltare sustenabilă necesită recunoașterea naturii colective, împărtășite a culturii, și locul său central în construcția spațiilor publice în care oamenii pot explora, experimenta și învăța. Aceasta este o responsabilitate comună a tuturor participanților la administrarea de către mai mulți actori. Alături de administrațiile locale, este necesar ca organizațiile societății civile, organizațiile private și persoanele fizice să fie legitimate ca actori principali în dezbaterile publice, în stabilirea priorităților, dezvoltarea politicilor, administrarea și evaluarea programelor. Administrațiile locale trebuie să poată prelua diferite roluri ca lideri, finanțatori, facilitatori și, uneori, observatori. Aceștia trebuie să își accepte responsabilitatea globală pentru crearea și facilitarea unui mediu propice pentru dezvoltare sustenabilă și participare culturală. Făcând acest lucru, administrațiile locale trebuie să identifice obstacolele în calea cooperării dintre cetățeni, și să promoveze metode comune și obiective între diferite părți. Suprainstituționalizarea riscă să dezechilibreze ecosistemele culturale la fel de mult ca privatizarea.

Asigurarea dreptului de participare la viața culturală necesită luarea în calcul a dimensiunilor culturale ale tuturor politicilor. Administrarea locală a culturii trebuie să includă oportunități pentru cetățeni de a participa la cartarea culturală (adică identificarea resurselor și relațiilor culturale), la planificarea strategică a priorităților și acțiunilor cheie, cât și la evaluarea acestora. O administrare echilibrată încurajează înființarea de forumuri participative, fie publice (precum consiliile locale pentru cultură), fie independente (înființate și conduse de societatea civilă).

Administrarea culturii ar trebui susținută și prin mecanisme de coordonare din diferite departamente cu responsabilități în domeniul cultural, precum și de cadre de administrare pe mai multe niveluri, care facilitează coordonarea dintre administrațiile locale, regionale (unde este cazul) și guvernele naționale.

- a. Administrația locală implementează o politică culturală bazată pe Agenda 21 pentru cultură și Cultura 21: Acțiuni, aducând laolaltă inițiative publice, civice și private pentru proiecte comune.
- b. Administrația locală promovează planificare culturală la nivel de cartier sau district.
- c. Administrația locală creează forumuri publice al căror scop este să conducă și direcționeze politica culturală locală, precum consiliile locale de cultură care includ participarea societății publice, private și civile.
- d. Proiectele publice generează forumuri permanente pentru consultarea, negocierea și reglementarea obiectivelor și metodelor, cu participarea tuturor părților implicate, și care ar trebui caracterizate de previzionare și dinamica reflexivității.
- e. Instituțiile culturale care primesc fonduri publice sunt transparente, trase la răspundere și evaluează serviciile publice pe care le prestează; cetățenii sunt reprezentați în consiliile lor.
- f. Programele și instituțiile care beneficiază de finanțare publică dezvoltă și practică egalitatea de gen.
- g. Politicile sau programele susțin participarea cetățenilor în administrarea instituțiilor, programelor și evenimentelor culturale.
- h. Administrația locală recunoaște și susține practici administrative reprezentative pentru cultura locală, și dezvoltă practici specifice și adecvate de administrare a bunurilor comune.
- i. Există o platformă independentă a societății civile sau o rețea de organizații ale societății civile care include cetățeni și profesioniști din domeniul cultural și din toate sectoarele.
- j. Există măsuri precum programe de training în domeniul culturii pentru consolidarea ONG-urilor, asociațiilor patronale, sindicatelor și altor organizații ale societății civile care contribuie la viața culturală.
- k. Există cadre de lucru pentru atribuirea responsabilităților și încurajarea colaborării pentru dezvoltarea de politici culturale între administrațiile locale, regionale și naționale.

Acțiuni

Administrarea culturii

CUM SE UTILIZEAZĂ ACEST DOCUMENT

Implementare locală

„Cultura 21: Acțiuni” este disponibil tuturor administrațiilor locale care doresc să îl utilizeze.

„Cultura 21: Acțiuni” își propune să fie un document util administrațiilor locale per total, și nu doar departamentelor culturale specializate. Scopul nostru a fost să creăm un document practic și ușor de utilizat care acoperă ceea ce știm despre relația dintre cetățenie, cultură și dezvoltare durabilă. Acesta este un domeniu emergent, neconsolidat încă, însă este necesar să răspundem la provocările aferente societăților secolului XXI. Administrațiile locale vor juca un rol esențial în acest demers.

Sperăm ca acest document să ajute primarii și liderii administrațiilor locale să consolideze dimensiunea culturală a dezvoltării locale, și să își inspire angajații să acorde importanță dimensiunii culturale a dezvoltării sustenabile.

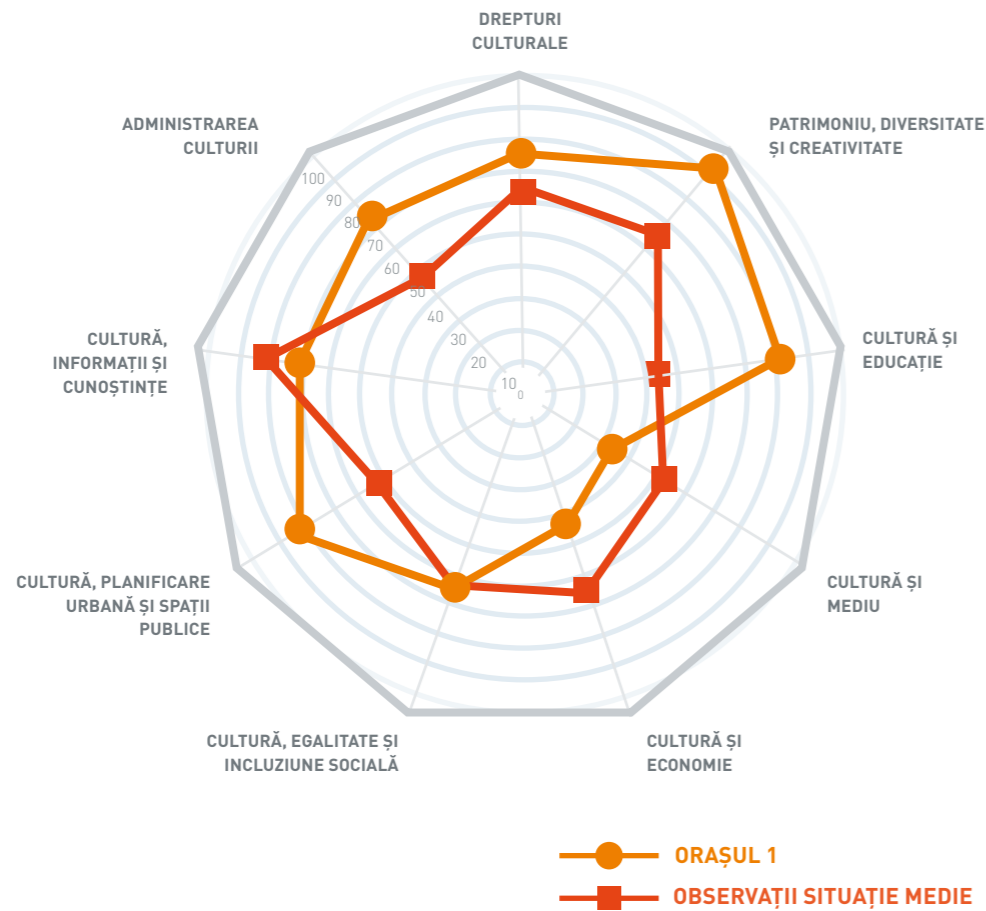
Sperăm să fie util și cetățenilor implicați în domeniul culturii, cetățeniei și dezvoltării durabile.

Implementarea locală a acestui document trebuie să ia în calcul diferitele niveluri de administrare și diferitele distribuiri ale responsabilităților între instituțiile publice. Am încercat să schițăm câteva dintre responsabilitățile aferente acestor acțiuni. Multe dintre acestea necesită implicarea autorităților locale, altele se adresează organizațiilor societății civile, iar altele - sectorului privat. În cele din urmă am făcut câteva recomandări generale care se aplică tuturor persoanelor implicate în definirea de politici la nivel local. Nu am inclus linii directoare specifice deoarece înțelegem că, în aceste cazuri, responsabilitățile pot fi distribuite între mai multe părți interesate.

Autoevaluare

Capitolul dedicat „Angajamentelor” ar trebui să faciliteze autoevaluarea politicilor și programelor curente ale administrațiilor locale. Autoevaluarea își propune să îmbunătățească nivelul cunoștințelor, conectivității și capacității operaționale a celor a căror activitate se axează pe relația dintre cetățenie, cultură și dezvoltare durabilă, indiferent dacă aparțin sectorului cultural sau nu. Sperăm că acest cadru de autoevaluare va fi o resursă utilă pentru dezbaterile locale.

Încurajăm administrațiile locale să conducă implementarea acestui cadru de lucru în orașele lor prin procese deschise, participative și orientate spre acțiune. Autoevaluarea se bazează pe „Angajamente” - cele nouă secțiuni tematice și acțiunile lor aferente. Autoevaluarea ar trebui să permită participanților să estimeze nivelul de succes al fiecărei acțiuni, să acorde puncte și să includă comentarii. Odată finalizată autoevaluarea, fiecare administrație locală poate prezenta problemele identificate printr-o diagramă stea (vezi mai jos), care descrie punctele forte și cele slabe pentru un anumit an. Acest lucru permite compararea situației orașului de la un an la altul, cât și schimbul de experiențe și lecții învățate între orașe.

Comisia pentru cultură a organizației Orașe și guverne locale unite (UCLG) va oferi orașelor partenerie un document de lucru complet, conținând sfaturi referitoare la desfășurarea acestei autoevaluări, inclusiv scoruri, indicatoare și comentarii.

Având în vedere originalitatea acestui document, Comisia pentru cultură a UCLG este deschisă la critici, sugestii sau comentarii care rezultă din aplicarea sa, pentru a-i asigura îmbunătățirea pe viitor.

O rețea de colaborare internațională

În consens cu valorile și principiile UCLG, acest document își propune să consolideze cooperarea dintre orașe. Acest lucru include dezvoltarea cooperării dintre administrațiile locale în diferite părți ale lumii.

Comisia pentru cultură a UCLG va propune o rețea de colaborare pentru orașe care se axează atât pe implementarea locală, cât și pe schimburi internaționale. Acestea trebuie să fie strâns legate pentru ca demersul să aibă un impact pozitiv și pentru a îmbunătăți relația dintre cultură, cetățenie, instituții, societatea civilă și dezvoltarea sustenabilă la nivel local.

Rețeaua de colaborare va facilita asistența tehnică pentru autoevaluări, schimburi de experiență, explicații ale bunelor practici și identificarea orașelor care sunt lideri într-un anumit domeniu.

„Cultura 21: Acțiuni” își propune să promoveze schimbul de experiență între administrațiile locale din întreaga lume, cât și colaborarea apropiată a acestora într-o „comunitate internațională de practică”.

Comisia pentru cultură a UCLG va organiza un Summit Cultural o dată la doi ani pentru a reuni oameni, încuraja schimburi, actualiza agenda și raporta public progresul înregistrat prin colaborare online..

Agenda de dezvoltare sustenabilă post-2015 a Națiunilor Unite

În septembrie 2015, Adunarea Generală a ONU va aproba o agendă de dezvoltare universală bazată pe obiectivele de dezvoltare durabilă (Sustainable Development Goals - SDGs). Aceasta va reprezenta un criteriu de referință pentru toate țările, în vederea îmbunătățirii calității vieții cetățenilor, indiferent de realitatea lor curentă sau gradul lor de dezvoltare. Agenda va promova și o reprezentare comună a dezvoltării globale. Astfel, obiectivele de dezvoltare durabilă trebuie să fie universale, transformatoare și ambițioase. Regretăm că obiectivele de dezvoltare durabilă post-2015 nu vor include un obiectiv dedicat exclusiv culturii, însă este posibil ca mai multe obiective aferente ținutelor și indicatorilor să includă o mențiune explicită a problemelor și proceselor culturale. Acest lucru ar avea un impact important asupra rolului culturii în globalizare și asupra politicilor culturale locale.

În parteneriat cu procesul obiectivelor de dezvoltare durabilă, UN-Habitat pregătește un nou cadru de lucru pentru definirea politicilor și programelor de asigurare a unei urbanizări sustenabile. Acest cadru de lucru va fi prezentat în cadrul conferinței Habitat III în Quito, în luna octombrie 2016.

Noi credem că „Cultura 21: Acțiuni” contribuie la o mai bună înțelegere a relației integrale dintre cultură, cetățenie și dezvoltare sustenabilă. Sperăm că se va dovedi util pentru toți cei implicați în transferul local sau în „localizarea” SDG-urilor și rezultatelor Habitat III.

Guverne naționale

Suntem de părere că documentul „Cultura 21: Acțiuni” se va dovedi util în crearea planurilor naționale de dezvoltare, a planurilor naționale de politici urbane și în programele de susținere a administrațiilor locale și regionale. Această planificare trebuie realizată în strânsă cooperare cu administrațiile locale, iar cultura trebuie integrată pentru a garanta o implementare care contribuie la progresul democrației și la consolidarea rolului oamenilor.

ACEST DOCUMENT

Comisia pentru cultură a asociației mondiale Orașe și Guverne Locale Unite (UCLG) este platforma globală a orașelor, organizațiilor și rețelelor în scopul de a învăța, coopera și lansa politici și programe cu privire la rolul culturii în dezvoltarea sustenabilă. În 2012-2015, Comisia pentru cultură este prezidată de Lille Metropole alături de Buenos Aires, Montréal și México, pe roluri adjuncte aflându-se Angers, Barcelona și Milano. La Comisia pentru cultură a UCLG pot participa orașe de pe toate continentele, la nivel de egalitate.

„Cultura 21: Acțiuni” a fost redactat de Comisia pentru cultură a UCLG între iunie 2013 și martie 2015. În procesul redactării sale, Comisia a inclus membri, parteneri și experți de pe toate continentele.

Elaborarea documentului „Cultura 21: Acțiuni” a fost aprobată în iunie 2013 de către Biroul Executiv al UCLG din Lyon; activitățile specifice au început în iunie 2013, în Lille-Metropole, în cadrul celei de-a 10-a ședințe a Comisiei pentru cultură a UCLG, și a continuat în cadrul Seminarului Internațional „Orașe, culturi și viitor” (prima ediție) organizat în Buenos Aires în septembrie 2013, și în cadrul Congresului mondial UCLG din octombrie 2013, în Rabat.

Un chestionar public online a fost lansat în martie 2014, cu întrebări referitoare la Agenda 21 pentru Cultură, Comisia pentru cultură a UCLG și eventualul conținut al „Culturii 21: Acțiuni”, rezultatele sale fiind publicate în iulie 2014.

Mesajele cheie ale liderilor locali și ale experților au fost solicitate în noiembrie 2013 și publicate în iunie 2014.

În perioada octombrie 2013 - noiembrie 2014, sesiuni de discutare și seminare a documentului „Cultura 21: Acțiuni” au avut loc la Bruxelles (organizate de rețeaua europeană de cercetare „Investigarea Sustenabilității Culturale”), Novi Sad (organizate de administrația regională din Vojvodina, Serbia), Santiago de Chile (Cel de-al 6-lea Summit Mondial pe probleme de artă și cultură, IFACCA), Dakar (organizat de Primăria Dakar), Alma (organizate de rețeaua „Les Arts et la Ville”), Lyon (organizate de Consiliul Local și de organizația „European Lab”), Milano (organizate de Consiliul Local în contextul Forum Città-Mondo), Hildesheim (organizate de Conferința Internațională de Cercetare a Politicilor Culturale – ICCPR), Montreal (organizate de Primăria Montreal), Newcastle (organizate de rețeaua europeană Culture Action Europe), Bilbao (organizate de Consiliul Local), Mexico City (organizate de administrația locală, în contextul ceremoniei de acordare a premiului „UCLG--Mexico City--Culture 21”), Tunis (organizate de Ministrul Culturii și Comisia Germană a UNESCO) și Haikou (la Consiliul Mondial al UCLG).

De asemenea, din iunie în noiembrie 2014, orașele pilot ale „Culturii 21 Acțiuni”, anume Belo Horizonte, Bogotá, Concepción, Gabrovo, Jeju, Mexico City, Talca și Vaudreuil-Dorion, au organizat dezbateri locale cu privire la conținutul și implementarea acestui document.

Ultima versiune a „Cultura 21-Acțiuni” a fost elaborată în Buenos Aires, la 1-2 octombrie 2014, în cadrul seminarului public „Cities, Culture and Future” (cea de-a doua ediție) și în cadrul celei de-a 11-a ședințe a Comisiei pentru cultură a UCLG.

Documentul final „Cultura 21: Acțiuni” a fost aprobat de Comisia pentru cultură a UCLG la 19 martie 2015 în Bilbao, în cadrul Summit-ului cultural al UCLG „Cultură și orașe sustenabile”.

Comisia pentru cultură a UCLG dorește să își exprime recunoștința pentru toți cei care au participat la acest proces.

CONTACT

Comisia pentru cultură

UCLG - Orașe și Guverne Locale Unite
Carrer Avinyó, 15
08002 Barcelona

Email info@agenda21culture.net

Web www.agenda21culture.net

Twitter [@agenda21culture](https://twitter.com/agenda21culture)

